

Sju Taunzend

IZGUBLJENI DNEVNICI
ADRIJANA MOLA 1999–2001.

Preveo
Zoran Ilić

Laguna

Naslov originala

Sue Townsend

THE LOST DIARIES OF ADRIAN MOLE, 1999–2001

Copyright © Lily Broadway Productions Ltd, 2008

Translation Copyright © 2010 za srpsko izdanje, LAGUNA

*Ova knjiga je posvećena deci mojih poznanika, po
abecednom redu: Avi, Hali, Lejli, Lili, Loganu, Luki, Majklu,
Maksu, Markusu, Miji i Paris.*

ZAHVALNICA

Bejli Taunzend za neprocenjivu pomoć, s ljubavlju
i zahvalnošću.

PREDGOVOR

Ovi dnevници bili su izgubljeni kada sam se iz skromne kuće koju mi je dodelila opština preselio u podjednako skromnu kuću svojih roditelja u Ešbi de la Zouku.

Posle 24. novembra 2001. godine, kada me je iz kreveta u četiri sata ujutru izvukao preushićeni policajac citirajući antiterorističke zakone Dejvida Blanketa*, nisam više mogao da se vratim kući.

Komšije su me obavestile da su, pošto sam odveden na ispitivanje, neki ljudi u belim forenzičarskim odelima u velikim džakovima odneli svako parče papira. Izvađene su sve podne daske, malter je sastrugan sa zidova, bašta je prekopana, a zemlja odneta na ispitivanje.

Pošto su me pustili, zamolio sam da mi vrate dnevnik iz vremena 1999–2001, ali mi je rečeno da ih policija čuva

* *David Blunkett* (1947) – ministar unutrašnjih poslova Velike Britanije 2001–2004. (Prim. prev.)

za slučaj da se protiv mene, Muhameda i njegovog brata Imrana podigne neka optužnica. Onda sam prošle nedelje otvorio vrata renoviranog svinjca gde sada živim i zatekao jednog policajca s providnom plastičnom kesom u kojoj su bili moji dnevnic.

Policajac reče: „Gospodine, mislim da je ovo vaše.“

Pogledao sam dnevnik i odgovorio, bez i trunke sarkazma: „Pa, više nisam sumnjiv, je l' tako? Znači neće me pokupiti iz kreveta, tajnim letom odvesti u Tursku i vezanog polivati vodom?“

Policajac je krajnje sarkastično rekao: „O, da li smo, gospodine, zaboravili da vam kažemo da ste oslobođeni optužbi? Zaista se nadam da se, gospodine, niste noću prevrtali po krevetu. Zatvaramo staru policijsku stanicu i pronašli smo ovo u skladištu za dokazni materijal.“ Pružio mi je kesu. Odsečno sam mu zahvalio i zatvorio vrata. Čitajući ponovo šta sam napisao u dnevniku, zapanjen sam melanholičnim tonom koji vlada većim delom teksta. Izgleda da nisam sposoban da pronađem trajnu ljubav, a moja spisateljska karijera ostaje samo san.

Sada živim sa svojom suprugom Dejzi i četvorogodišnjom kćerkom Grejsi u gorepomenutom svinjcu u selu po imenu Mengold Parva u Lesterširu. Voleo bih da mogu reći kako sam pronašao sreću i zadovoljstvo u svom ruralnom utočištu, ali – avaj, ne mogu; međutim, to je druga priča.

Ostajem, dragi čitaoče, vaš pokorni i odani sluga.

Adrijan Albert Mol

P.S. Ovi dnevnički zapisi pojavili su se prethodno u *Gardijanu*, pošto ih je otela jedna žena, varalica pod imenom Sju Taunzend. Prilično je zaradila za život predstavljajući se kao ja. Znam gde živi – bio sam joj pred kućom i zazvonio, ali je ona odbila da dođe do vrata. Jednom sam je video kroz prozor dnevne sobe. Krupna silueta sedela je u uglu mračne sobe i potezala iz nečega što je ličilo na bocu stoličnaje. Bašta joj je zarasla, a kuća joj je u očajnom stanju – očigledno ju je strefilo nešto gadno. Ne mogu reći da mi je žao. Predugo je parazitirala na mojoj književnoj karijeri.

1999.

Petak, 26. novembar 1999, 14.30

Šetalište Visterija, Ešbi de la Zouk, Lesteršir

Nisam vodio dnevnik otkad mi je vatra uništila kuću, nameštaj, odeću, knjige i životnu ušteđevinu. Palikuća, Elinor Flad, smeštena je iza brave, gde radi magistarski. Naziv disertacije joj je „Feniks – mit ili metafora?“. Znam to zato što mi povremeno piše.

Žalio sam se nadležnima, ali su oni nemoćni da zaustave njena pisma, koja očigledno krijumčari neki potplaćeni zatvorski čuvar. Dok noću ležim u krevetu i slušam disanje svojih sinova, Vilijema, od sedam godina, i Glena, trinaestogodišnjaka, koji spavaju u krevetima na sprat samo nekoliko centimetara od moje glave, često mislim na Elinor Flad i zavidim joj. Ona bar ima svoju vlastitu sobu i vreme da razmišlja i piše.

23.00

Odveo dečake večeras da posmatraju Deda Mraza kako se spušta niz robnu kuću *Debenhems* u Lesteru, na putu za svoju pećinu. Vilijem je bio očaran prizorom Deda Mraza koji se njiše na konopcu, ali je Glen neprestano zabrinuto

gledao u masu posmatrača. Rekao je: „Tata, ako me iko iz škole vidi ovde, ja sam mrtav čovek.“

Red ispred pećine bio je najmanje dvadeset metara dugačak. Vijugao je od odeljenja za igračke kroz odeljenja za posteljinu i male električne aparate. Ne bi li nas umirili, ovi iz *Debenhamsa* pustili su *Molitvu Gospodu* ser Klifa Ričarda, koji ju je otpevao na melodiju *Auld Lang Syne**. Jedan starac s praunukom je promrmljao: „Nisam se borio u dva svetska rata da bi Klif Ričard mogao da puni džepove eksploatišući *Molitvu Gospodu*.“

Jedan Škot iza njega reče: „Jeste, i ta bitanga upropaštava *Auld Lang Syne*.“

Ostavio sam dečake u redu i otišao u *Buts* da kupim nurofen i pakovanje starbersta** (neznatno sam navučen na oboje). Dok sam išao kroz tržni centar *Fokshanter*, prošao sam kraj jednog debelog patuljka koji je pušio cigaretu. Prišao sam patuljku i rekao: „Izvinite, ali zar vi niste jedan od Deda Mrazovih malenih pomoćnika?“ On me je mrko pogledao i rekao: „Na pauzi sam. Š'a oćete?“

Objasnio sam mu za red u *Debenhamsu* i zamolio ga za pomoć, vadeći se na Glenov poremećaj pažnje. Dok smo se vraćali ka redu, debeli patuljak je objasnio da je upravo izgubio posao u *Netvestu*, gde je radio kao pomoćnik poslovođe. Rekao je da je posao patuljka teži no što je

* Poznata škotska narodna pesma. (Prim. prev.)

** Popularni analgetik, odnosno marka gumenih bombona. (Prim. prev.)

izgledalo – veselo raspoloženje mu ne dolazi lako. Imao sam razumevanja.

„Možda bismo neko veće mogli da izađemo na piće“, rekao je. Pogledao sam u njegove setne oči i pivski stomak koji mu se prelivao preko zelenih helanki i dao mu pogrešan broj telefona. Debeli patuljak nas je odveo na početak reda rekavši: „Napravite prolaz, napravite prolaz za ovu tragičnu porodicu.“ Ljudi u redu su se razdvojili, razmišljajući u sebi koji od nas trojice boluje od neke neizlečive bolesti.

Deda Mraz je bio prava sramota: brada mu je visila, a nije ni pokušavao da sakrije ribok trenerku. Ipak, Vilijem je bio dovoljno prevaren i zatražio je frizerski salon za barbiku.

Subota, 27. novembar

Šetalište Visterija, Ešbi de la Zouk, Lesteršir

Moja majka se danas udala po četvrti put. Na putu je da postane Elizabet Tejlor Ešbi de la Zouka. Nažalost, njenog mladoženju Ivana Brejtvejta je nastavnik iz večernje škole kreativnog pisanja ohrabrio da napiše „milenijumsko venčanje“. Morao sam da skrenem pogled kada se okrenuo ka mojoj majci i zakleo se: „Polin, moja 'samo što nisi' supru-go, zaklinjem se da ću te voleti emocionalno, duhovno i fizički, zauvek, i još dan više.“

Kada je moja majka odgovorila: „Ivane, moj 'samo što nisi' supruže, zaklinjem se da ću podržavati tvoje životne

odluke, biti svesna tvojih skrivenih ranjivosti i u potpunosti imati razumevanje za tvoje seksualne potrebe“ – zamalo da istrčim iz kancelarije matičara. Moja majka nije u stvari rekla „da“ zato što joj je jedno pero sa šešira uletelo u usta i dobila je napad kašlja. Da li je zbog ovoga brak nevažeci? Nadam se da jeste.

02.00

Radio na svojoj komediji o serijskom ubici za BBC, *Beli kombi*. Lepo napreduje.

Sreda, 1. decembar

Šetalište Visterija, Ešbi de la Zouk, Lesteršir

Jutros sam u majčinom krevetu našao konzervu viršli. Bio je to uznemirujući prizor; podsetio me je na moju jednu i jedinu posetu Amsterdamu. Nameravao sam da joj operem posteljину, da je iznenadim kada se vrati s medenog meseca iz Pompeja. Međutim, pri datim okolnostima, samo sam poravnao prekrivač i istresao jastuke.

Četvrtak, 2. decembar

Posle tronedelnog čekanja, napokon sam uspeo da se vidim s novim lekarom opšte prakse, doktorom Ngom. Pitao sam ga je li u srodstvu s doktorom Ngom iz Sohoa

s kojim sam se povremeno konsultovao. Rekao je da nije. Rekao sam mu da sam iznenađen, pošto je Ng neobično ime. Iz ne znam kog razloga, ovo ga je uvredilo i brecnuo se: „Na svetu ima na milione Nga.“

Osetio sam da sam napravio pogrešan korak i skrenuo sam temu na svoje zdravlje. Objasnio sam mu da već nekih pet godina imam *potrebu* da konzumiram najmanje pet kesica voćnih bombona opal fruits na dan. Nabrao je obrve. „Opal fruits?“, upitao je.

„Promenili su naziv u starberst“, rekao sam, ne mogavši da sakrijem gorčinu u glasu. Ispričao sam mu za napad panike kada sam nedavno otkrio da u kući nemamo opal fruits. Kako sam u tri ujutru pešačio do benzinske pumpe da bih ih kupio. „Imate li neki savet?“, upitao sam.

„Da“, rekao je okrenuvši se ka kompjuteru, gde je bio prikazan moj medicinski dosije. „Kupite ih na veliko.“

Rezervisao sam dvostruko vreme, tako da sam mu lagano ispričao i za svoju najnoviju fobiju – kako padam u krater živog vulkana. Da li bi trebalo da potražim pomoć? „Ne“, rekao je doktor Ng, „trebalo bi da se klonite vulkana.“ Prvi put u svom životu otkako sam punoletan, otišao sam iz ordinacije bez recepta. Kada sam izlazio, pitao sam gospođicu Gringl, koja je radila na prijemnom, šta znači žuta nalepnica na omotu mog kartona. „Traći vreme“, rekla je ravnodušno. Nikako joj se nije sviđala moja porodica otkada je moja majka na Božić pozvala doktora pošto je moj otac ispio veliku čašu stoličnaje misleći da je to mineralna voda malvern.

Petak, 3. decembar

Nezgodan trenutak za vreme doručka. Glen je rekao: „Tata, mislim da bi trebô da Vilijemu kažeš istinu o Deda Mrazu.“ Vilijem je, izgleda, u vrtiću na kompjuteru izračunao da će Deda Mrazu trebati 15 milijardi sati da poseti svako dete na svetu. Da li bi trebalo i dalje da lažem kako igračke prave patuljci na Grenlandu ili bi trebalo da priznam da se to plastično đubre za kojim čezne brodovima dovozi s Tajvana, a onda ga velikim kamionima dovoze u *Igračke – to smo mi**.

Subota, 4. decembar

Vilijema zbunjuje beba Blerovih. Uvrteo je sebi u glavu, na osnovu gledanja vesti na televiziji, da će to biti novi Mesija. Kako smo se samo Glen i ja smejali! Mada, kad sam upitao Glenu šta on zna o Mesiji, ispostavilo se da nikada nije čuo za njega. „Samo sam se smejoj da ti pravim društvo“, rekao je.

* Poznati lanac prodavnica igračaka. (Prim. prev.)

Nedelja, 5. decembar

Otišao danas u Travnjake na čaj sa svojim ocem i njegovom novom suprugom Tanjom. Na moju radost, Pandora je bila tamo i izgledala je zanosno u ružičastom kašmiru. Kazao sam joj da sam našao pritužbe u *Pošti* da ona zanemaruje svoje birače. „Pa zar ne pričam s tobom?“, rekla je ljutito. Iskoristio sam ovu priliku da je zamolim za pomoć da preko reda dobijem opštinski smeštaj. Rekla je: „Jesi li poludeo? Ni slučajno ne bi mogli da me vide kako pomažem polubratu.“ Pritisla je dugme za brzo biranje na svom mobilnom i ostavila poruku: „Kene, dušo! Ovi iz Dobovog tabora govore štampi da si od vodenjaka dobio smrtonosnu gljivičnu infekciju.“* Ponovo je okrenula neki broj: „Dobro, dušo, Kenovi ljudi govore štampi da si viđen kako u marketu *Uradi sam* kupuješ omču.“ Uvek je pravila gužvu.

Utorak, 7. decembar

Šetalište Visterija, Ešbi de la Zouk, Lesteršir

Moja majka se večeras vratila s medenog meseca. Žalila se na hladno vreme u Pompejima i pričala da će tužiti *Čipo turs*. Već je popunila jedan od njihovih zvaničnih

* Ken Livingston i Frenk Dobson – suparnici na izborima za gradonačelnika Londona. (Prim. prev.)

formulara za žalbe slagavši da je bila primorana da kupi kašmirski džemper, šal od pašmine i kožnu *Gučijevu* jaknu u pokušaju da se zagreje. Kada sam joj ukazao na to da je smešno očekivati vedro nebo i vrelo sunce u decembru, rekla je da je navedena da poveruje kako će Vezuv ispustiti „malo preostale toplote“. „Ko te je naveo na to?“, upitao sam. „Jedan geolog koga sam upoznala na netu“, odgovorila je. Posavetovao sam je da odustane od žalbe.

Sreda, 8. decembar

Vilijem se predomislio u vezi s frizerskim salonom za bar-bike. Sada zahteva da dobije isto ono što će dobiti i Bruklin Bekam – autić, ferari iz *Herodsa* od 45.000 funti.

Priznajem da se u vezi s ovim osećam ogorčeno i ozlojeđeno. Bekam junior ima devet meseci i nikada u životu ništa nije radio, a ipak će uskoro plivati u raskoši, dok sam ja pešak, ne svojom voljom. Gde je tu pravda?

Četvrtak, 9. decembar

Sastanak u Centru za zapošljavanje *Nju Dil*, u 10.15. Ketrin Rut je moj lični savetnik za nalaženje posla. Dosta je privlačna, mada bi neko mogao da joj kaže da se u danjašnje vreme razrokost može lečiti. Gospođica Rut je zapisala šta sam dosad radio i kakvu spremu imam: bibliotekar,

državni činovnik odgovoran za statistiku vodenjaka i žaba krastača, kuvar iznutrica i TV voditelj. „Prilično eklektična mešavina“, rekao sam, u želji da ostavim utisak da nisam isti kao svi nezaposleni, već da posedujem opsežan vokabular i da bi bilo besmisleno da čistim lišće u dvorištu neke institucije.

„Imate li fakultetsku diplomu?“, upitala je, skoro me gledajući u oči. „Ne“, priznao sam, „ali jesam nekada stanovao u Oksfordu s doktorom Pandorom Brejtvejt, narodnom poslanicom.“ Ovo je bila greška; ispostavilo se da je gospođica Rut Pandorin kritičar i napomenula je ravnodušno da je ova, po njenom mišljenju, izgubila dodir sa svojim biračima. Kada sam je zamolio da to dokaže, gospođica Rut je rekla da je Pandora odbila molbu da se otvori novi toalet u Centru za zapošljavanje i time mnoge razočarala. Otišao sam dobivši zakazano da se sutra u 11.00 vidim s gospodinom Nobijem Braunom iz *Braunove živine*.

Petak, 10. decembar

Sada sam zaposlen kao čerupač ćurki. Za tri i po funte na sat čupam perje iz tek preminulih ptica. Radim sa šest žena u jednoj loše osvetljenoj šupi. Buka i ćurlikanje su neopisivi, a i ćurke koje u susednoj prostoriji kasape takođe dižu nenasnosnu graju.

11.00

Išao večeras u Glenovu školu da vidim njihov božićni mjuzikl *Isus u Las Vegasu – zvezda je rođena*, koji je napisao direktor škole Rodžer Pejšens. Glen je igrao krupijea koji je pomogao pri porođaju.

Neki iz publike su očevidno bili zapanjeni kada je Marija izašla na binu u večernjoj haljini sa šljokicama, bez bretela, a onda joj se pridružio Josif u fraku pevajući *All Shook Up*, ali sam ja to prihvatio. Upućen sam u avangardno pozorište. Bio sam nekoliko puta u Kraljevskom pozorištu u Londonu.

Nedelja, 12. decembar

Pitao sam Kostasa iz ćevabdžinice zašto je večeras tako loše raspoložen. „Viš onaj jebeni Toni Bler“, rekao je seckajući giros s ražnja. „Prekršio je jebeno obećanje, je l' da?“

„Koje?“, upitao sam. „Da će vratiti one jebene kipove sa Akropolja“, zarežao je. Pomenuo sam mu da Turska samo što nije ušla u Evropsku uniju, ali tek kada sam odlazio i bio na sigurnom s druge strane vrata.

Petak, 24. decembar

Šetalište Visterija, Ešbi de la Zouk, Lesteršir

Hvala bogu što je moj posao u Braunovoj živinarnici sezonski, a time i završen. Uspeo sam da moja porodica ne sazna da čerupam ćurke, mada me je majka večeras pitala otkud mi perje u kosi. Izmislio sam smešnu priču da je neki jastuk pukao dok sam prilikom božićne kupovine išao kroz odeljenje s posteljinom u *Debenhamsu*. Suzila je oči i taman htela nešto da kaže, ali joj je Ivan iz kuhinje uzviknuo da je nestalo lepljive trake. Nastala je gužva i članovi porodice međusobno su se optuživali da rasipaju, monopolišu ili troše previše selotejpa dok pakuju poklone.

Pošto sam jedini bio trezan, bio sam primoran da odem kolima do benzinske pumpe. Police s kancelarijskim materijalom bile su prazne, ali se moj prijatelj Muhamed, poslovođa, sažalio i dao mi samolepljivu traku iz svoje kancelarije. Bio je to čin hrišćanskog milosrđa. Kasnije, dok sam fenom za kosu izduvavao perje iz dugačkih gaća, u sobu mi je uletela majka. Rekla je: „Ako ćeš da se upuštaš u bizarne seksualne radnje, trebalo bi da staviš rezu na ta vrata.“

Božić

Vilijem se brzo smorio svojim glavnim poklonom, frizerskim salonom za barbike: vikleri su bili komplikovani, a barbika je neprestano ispadala iz stolice dok je nisam

pričvrstio grumenom superlepka *Blu-tek*. Moj otac je stigao u jedanaest i podrugljivo se osmehnuo kada je video Vilijema kako malenom plastičnom četkom češlja lutki uvojke. „Završiće kô jebeni peder“, nasmejao se pre no što je Vilijemu tutnuo u ruke loše uvijeni poklon. Bio je to ekšnmen na motociklu opremljenom uređajem za lansiranje raketa i s dovoljno municije da uništi Kinu. Rekao sam: „Izričito sam zahtevao da se Vilijemu *ne* daju nikakve igračke namenjene isključivo jednom polu.“ Kasnije sam s gađenjem posmatrao kako je moj sinčić izveo napad ekšnmena na frizerski salon, oteo barbiku i podvrgao je raznim poniženjima.

Prvi dan po Božiću

Molovi su danas ručali s Brejtvejtovima. Atmosfera je od početka bila napeta, a postala je još gora kada je moja majka ismevala Kupolu* rekavši da liči na ženku bodljikavog prašeta pred parenje. Pandora se breknula da je ona pozvana na doček novog milenijuma u Kupoli. Zamolio sam je da mi pokaže ulaznicu. Rekla je da još putuje poštom.

* Milenijumska kupola, građevina podignuta u Griniču za izložbu u čast proslave novog milenijuma, danas preuređena u zabavni park O2. (Prim. prev.)

Petak, 31. decembar 1999.

Pozajmio sam auto od majke i proveo večer vozeći Glenu i Vilijema po Lesterširu bezuspešno tražeći vatromet. Na kraju smo u Parku Viktorija naišli na roštilj na benzin. Jedan ljubazan Indijac delio je punjene uštipke nekolicini posmatrača. Kada je na satu Gradske većnice počelo da otkucava dvanaest, proslavili smo Novu godinu podelivši bocu šampanjca sa aromom narandže s grupom transvestita koji su bili obučeni kao Uspavana lepotica, Pepeljuga, Snežana itd. Vilijem je tražio da ga upoznam s „predivnim princezama“. Izgleda da nije primetio da je većini već bila izrasla brada.

Kada je otkucalo 12, izljubio sam svoje dečake, a onda smo se uhvatili pod ruku s nepoznatim ljudima i pokušali da otpevamo *Auld Lang Syne*. Neki mangupi u masi su pevali melodiju, ali su improvizovali reči, uzvikujući skarednosti i klevete na račun ser Klifa Ričarda. Kasnije smo kod kuće porodično gledali kako su gosti u Kupoli ukrštali ruke. Glen je rekao: „Tata, kako to da kraljica ne zna kako da trebamo da izvodimo *Auld Lang Syne*?“ Ovaj put nisam ispravljao njegove užasne gramatičke greške, mada sam odlučio da to radim u 2000. godini.

Kad sam krenuo uz stepenice u krevet, Ivan je pijano šapnuo: „Tvoja majka mi je ispričala za fiksaciju tvog oca. Želiš li da saznaš?“ Odlučio sam, u tom trenutku, da se preselim u Skreg klouz broj 7, opštinsku kuću koju sam prethodno, arogantno i glupavo, odbio.